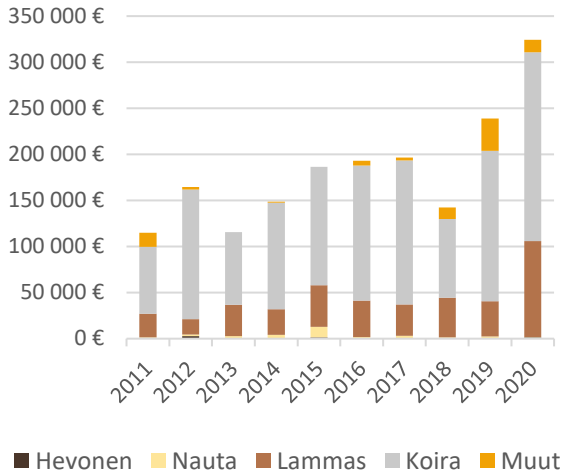
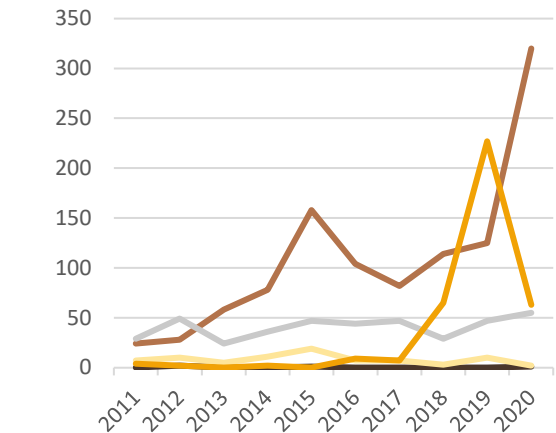
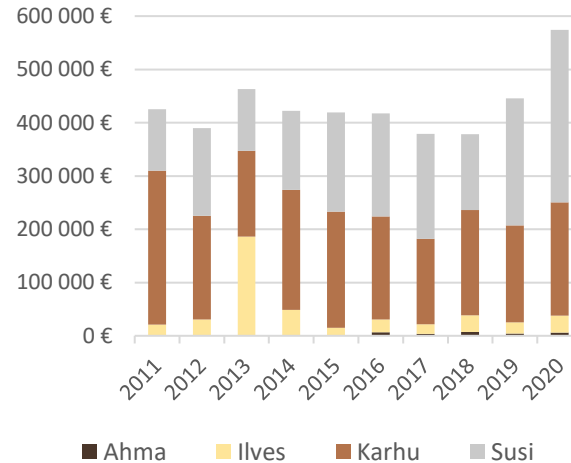

Suurpetojen aiheuttamat kotieläinvahingot* Suomessa 2011–2020

Korvaussummat (yllä) ja eläinmäärät (alla) susien aiheuttamissa vahingoissa

Eri suurpetojen aiheuttamien vahinkojen korvaussummat

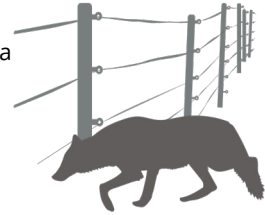

*Pois lukien porotalouden vahingot
Lähde: Riistavahinkorekisteri (7.5.2021)

- Riistavahinkolain mukaan suurpetojen aiheuttamista, todennetuista **vahingoista saa rahallisen korvauksen** ([eri lajien korvausarvot MMM:n.asetuksessa, finlex.fi](http://eri.lajien.korvausarvot MMM:n.asetuksessa.finlex.fi)).
- **Vuodesta 2019 lähtien vahingoista on voitu maksaa täysimääräiset korvaukset heti**, kun hakemus on hyväksytty (pl. poro). Aiemmin viive oli jopa yli 12 kk ja korvausaste saattoi olla alle 100 %, jos porovahinkoja oli tapahtunut selvästi tavallista enemmän.
- **Vahingosta koituu usein oheiskuluja**
  - Tuotantoeläinten ruhojen asianmukaisesta hävittämisestä voi kertyä maksuja.
  - Tuotantoeläimet voivat olla jalostuksellisesti tärkeitä, jopa korvaamattomia.
  - Koiran kuollessa omistaja menettää myös vuosien kasvatus- ja koulutustyyön saavutukset.

Kotieläinvahinkoja voi ennaltaehkäistä eri keinoin

- Sähköistetty petoaita tai verkkoaita
- Hajua, ääntä ja/tai valoa tuottavat karkottimet
- Laumanvartijakoirat, paimentaminen
- Laiduntaminen isompien eläinten kanssa
- Eläinten tarkkailu riistakameroilla
- GPS-paikantimet
- Turvallisuutta lisäävät käytänteet, kuten yöpyminen rakennuksen suojissa

- Suojausmenetelmien **käyttöönotto ja ylläpitäminen aiheuttavat lisätyötä ja -kustannuksia** eläintnomistajalle → Suojaustoimiin ei välttämättä ryhdytä heti, vaikka alueella olisi viitteitä susista. Riskiä voi olla vaikea arvioida ilman aiempaa suurpetokokemusta.
- **Kaikki suojauskeinot eivät sovi kaikkiin paikkoihin** tai kaikille tuotantoeläimille. Esimerkiksi petoaidalla on hankala aidata isoja maisemanhoitolaitumia tai vesistöjen äärelle olevia laitumia.
- Suojausteho säilyy paremmin, kun **karkottimet ovat käytössä lyhyen ajan kerrallaan** → lisätyötä laitteiden siirtelystä.

Koirametsästys merkittävä haaste

- Koirat ovat **keskeinen apu monessa eri metsästysmuodossa**, mm. hirvien, kanalintujen ja jänisten pyynnissä. Etäällä omistajasta työskentelevät rodut ovat vakiinnuttaneet paikkansa.
- **Koiravahinkoja korvataan vuodessa keskimäärin 30–50**. Tilastoissa eivät näy ne tapaukset, joissa korvausta ei ole haettu (esim. vakuutus kattaa) tai ei ole voitu hakea (esim. koiraa ei löydetä).
- **Koiravahingon riskiä voi pyrkiä pienentämään** eri keinoin:
  - Koiran **seuraaminen läheltä**, useimmiten GPS-seurannan turvin.
  - **Kouluttaminen** siten, että koira tulee kutsusta luokse myös työskennellessään riistalla.
  - **Metsästysalueen kartoitus ja valikointi** susia vältellen; rajoittaa usein metsästysmahdollisuuksia ajallisesti ja alueellisesti.
  - **Fyysiset suojavaarusteet** (mm. liivit ja pannat) antavat lisää aikaa hyökkäyksen sattuessa, voivat suojata muiltakin vaaroilta. Eivät saa vaarantaa koiran työskentelyä esim. liikeratoja rajoittamalla.

Suden suojelu ja siitä poikkeaminen

- Susi rauhoitettiin Suomessa poronhoitoalueen ulkopuolella 1973 ja koko maassa 1995. **Susi on samalla tavalla tiukasti suojeltu laji kuin ilves ja karhu**, mutta susikanta on kertaluokkaa pienempi, mikä vaikuttaa kannanhoitoon.
- Suden **rauhoituksesta saa poiketa vain, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole** ja tiukoin reunaehdoin. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi sellainen, jossa susi aiheuttaa toistuvaa vahinkoa eivätkä karkotukset auta.
- Suojelusta voidaan **poiketa myös poliisilain, eläinsuojelulain tai pakkotilan nojalla**.
- Suden kannanhoitoon osallistuu monia eri toimijoita. **Kansalaiset saattaa olla virheellisiä käsityksiä eri tahojen toiminnasta ja näiden rooleista**. Ihmiset eivät esimerkiksi välttämättä tiedä, mihin tahoon heidän tulee olla yhteydessä, jos he kohtaavat suden ([toimintaohjeet kansalaisille, PDF](#)). Myös väärää tietoa levitetään.
- Osasy turhautumiseen susialueilla voi olla **kokemus siitä, ettei päätösvalta ole paikallisten käsissä**: päätökset suden kannanhoidosta tehdään poissa reviireiltä, jopa EU-tasolla saakka. Oikeuskäytännöt ja tulkinnat ovat muodostuneet tiukoiksi. Ihmiset saattavat kokea, ettei heillä ole mahdollisuutta vaikuttaa alueensa susitilanteeseen.

Suden kohtaaminen

- Ihmiset kohtaavat susia luonnossa verrattain harvoin, mutta varsinkin lumiseen aikaan **jälkihavainnot tehdään säännöllisesti**.
- Reviirejä on nykyään myös sellaisilla seuduilla, joilla maisemassa on tiheää asutusta ja paljon peltoja. Silloin susista myös tehdään **aiempaa enemmän näköhavainnot**.
- Koulutetut vapaaehtoiset petoyhdyshenkilöt kirjaavat kansalaisten **varmistetut susihavainnot TASSU-järjestelmään**. Tietoja hyödynnetään tutkimuksen ja hallinnon tarpeisiin.
- Suden kohtaaminen voi herättää **huolta ja pelkoa esimerkiksi kotieläinten tai lasten turvallisuuden puolesta**. Pelko saattaa myös **rajoittaa luonnon virkistyskäyttöä**, kuten vaikkapa marjastusta, lenkkeilyä tai hiihtoa.
- [Selvityksen \(uutinen, susilife.fi\)](#) mukaan petopelko on aiempaa yleisempää, mutta karhua pelätään suttu enemmän. Pelon kokemus on aito, vaikka suden hyökkäyksen riskiä ei voida pitää suurena.

Susiasioiden hoitaminen on monen tahon yhteistyötä, (tarkempi kuvaus toimijoiden vastuualueista, luke.fi)

